दैवीं मायां रथेयुक्ता विहितां विश्वकर्म्मणा। काञ्चनं सिंहलाङ्गूलं ध्वजं वानरलक्षणं।
मनसा चिन्तयामास प्रसादं पावकस्यच। स च तच्चिन्तितं ज्ञात्वा ध्वजे भूतान्यदेशयत्।
सपताकं विचित्राङ्गं सोपासङ्गं हिरण्मयं। खात्पपात रथस्तूर्णं दिव्यरूपं मनोरथं। १४४०
रथं तमागतं दृष्ट्वा दक्षिणं प्राकरोत्तदा। रथमास्थाय बीभत्सुः कौन्तेयः श्वेतवाहनः
बद्धगोधाङ्गुलित्राणः प्रगृहीतशरासनः। ततः प्रायादुदीचीं च कपिप्रवरकेतनः।
स्वनवन्तं महाशङ्खं बलवानरिमर्द्दनः। प्राधमद्बलमास्थाय द्विषतां लोमहर्षणं।
ततस्ते जवना धुर्य्या जानुभ्यामगमन्महीं। उत्तरश्चापि सन्त्रस्तो रथोपस्थ उपाविशत्।
संस्थाप्य चाश्वान् कौन्तेयः समुद्यम्य च रश्मिभिः। उत्तरं च परिष्वज्य समाश्वासयदर्ज्जुनः। १४४५
॥ अर्ज्जुन उवाच ॥ माभैस्त्वं राजपुत्राग्र्य क्षत्रियोऽसि परन्तप। कथं पुरुषशार्दूल शत्रुमध्ये विषीदसि।
श्रुतास्ते शङ्खशब्दाश्च भेरीशब्दाश्च पुष्कलाः। कुञ्जराणां च नदतां व्यूढानीकेषु तिष्ठतां।
स त्वं कथमिहानेन शङ्खशब्देन भीषितः। विषन्नरूपो विस्रस्तः पुरुषः प्राकृतो यथा।
॥ उत्तर उवाच ॥ श्रुता मे शङ्खशब्दाश्च भेरीशब्दाश्च पुष्कलाः। कुञ्जराणां च नदतां व्यूढानीकेषु तिष्ठतां।
नैवंविधः शङ्खशब्दः पुरा जातु मया श्रुतः। ध्वजस्य चापिरूपं मे दृष्टपूर्व्वं नहीदृशं। १४५०
धनुषश्चापि निर्घोषः श्रुतपूर्व्वो न मे क्वचित्। अस्य शङ्खस्य शब्देन धनुषो निःस्वनेन च।
अमानुषेण शब्देन भूतानां ध्वजवासिनां। रथस्य च निनादेन मनो मुह्यति मे भृशं।
व्याकुलाश्च दिशः सर्व्वा हृदयं व्यथतीव मे। ध्वजेन पिहिताः सर्व्वा दिशो न प्रतिभान्ति मे।
गाण्डीवस्य च शब्देन कर्णौ मे वधिरीकृतौ।
॥ अर्ज्जुन उवाच ॥ एकान्तं रथमास्थाय पद्भ्यां त्वमवपीडय। दृढं च रश्मीन् संयच्छ शङ्खं भ्रास्याम्यहं पुनः। १४५५
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः शङ्खमुपाध्मासीद्दारयन्निव पर्व्वतान्। द्विषतां दुःखजनकं सुहृदां हर्षवर्द्धनं।
गुहा गिरीणां च तदा दिशः शैलांस्तथैव च। उत्तरश्चापि संलीनो रथोपस्थ उपाविशत्।
तस्य शङ्खस्य शब्देन रथनेमिस्वनेन च। गाण्डीवस्य च शब्देन पृथिवी समकम्पत।
तं समाश्वासयामास पुनरेव धनञ्जयः।
॥ द्रोणउवाच ॥ यथा रथस्य निर्घोषो यथा मेघ उदीर्य्यते। प्रकम्पते यथा भूमिर्नैषोऽन्यः सव्यसाचिनः। १४६०
शस्त्राणि न प्रकाशन्ते न प्रहृष्यन्ति वाजिनः। अग्नयश्च न भासन्ते समिद्धास्तन्न शोभनं।
प्रत्यादित्यं च नः सर्व्वे मृगा घोरप्रवादिनः। ध्वजेषु च निलीयन्ते वायसास्तन्न शोभनं।
शकुनाश्चापसव्या नो वेदयन्ति महद्भयं। गोमायुरेष सेनाया रुवन्मध्ये प्रधावति।
अनाहतश्च निष्क्रान्तो महद्वेदयते भयं। भवतां रोमकूपानि प्रहृष्टान्युपलक्षये।
ध्रुवं विनाशो युद्धेषु क्षत्रियाणां प्रदृश्यते। ज्योतींषि न प्रकाशन्ते दारुणा मृगपक्षिणः। १४६५
उत्पाता विविधा घोरा दृश्यन्ते क्षत्रनाशनाः। विशेषत इहास्माकं निमित्तानि विनाशने।
उल्काभिश्च प्रदीप्ताभिर्ब्बाध्यते पृतना तव। वाहनान्यप्रहृष्टानि रुदन्तीव विशाम्पते।